

Täysistunto

Torstai 2.12.2021 klo 16.00—20.36

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikosasioita koskevaa eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 227/2021 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan. — Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

Keskustelu

20.31 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todella täällä salissa olemme nyt puhemies ja allekirjoittanut, ja sali on tyhjentynyt, mutta hyvä, että tämä esitys ehdittiin saada tänään päiväjärjestykselle. Kiitos siitä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Laatu korvaa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikosasioita koskevaa eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta annettua lakia. Lailla on pantu täytäntöön vuonna 2014 annettu direktiivi rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä. Direktiivi koskee rajat ylittävää todisteiden hankkimiseen liittyvää yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden kesken.

I propositionen föreslås det att lagen om genomförande av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området ändras. Genom lagen har direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området från 2014 genomförts. Det föreslås att lagen ändras så att det till lagen fogas bestämmelser om sökande av ändring i utredningsorder som utfärdats i Finland.

Arvoisa puhemies! Euroopan unionin tuomioistuin antoi 11. marraskuuta 2021, eli kaksi viikkoa sitten, ratkaisun, jossa täsmennetään direktiivin tulkintaa niin, että eurooppalaisen tutkintamääräyksen antamisen esteenä on, jos tutkintamääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä ei säädetä oikeussuojakeinosta sellaisen eurooppalaisen tutkintamääräyksen antamista vastaan, joka koskee kotietsinnän tai takavarikoinnin suorittamista taikka todistajan kuulemistä videokokouksen avulla.

Voimassa olevassa laissa säädetään, että Suomessa annettuun tutkintamääräykseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tuomioistuimen ratkaisun vuoksi tutkintamääräysten antaminen ratkaisussa mainittujen toimenpiteiden osalta on pääosin Suomessa nyt väliaikai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

sesti jouduttu keskeyttämään. Siksi esityksessä esitetyt muutokset ovat välttämättömiä tutkintamääräysten antamista koskevien toimien jatkamiseksi, ja muutokset tulisi tehdä kiireellisesti. Kyse on merkittävästä esitutkintaviranomaisten, syyttäjien ja tuomioistuinten lainkäyttötoimintaan liittyvästä asiasta. Esimerkiksi videokuulemisia käytetään paljon rajat ylittävissä oikeudenkäynneissä, etenkin näinä aikoina.

Voimassa olevaa lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakiin lisättäisiin säännökset muutoksenhausta koskien Suomessa annettuja tutkintamääräyksiä. Laista myös kumottaisiin nimenomainen valituskieltoa koskeva säännös sekä säädettäisiin asiaan liittyvästä käsittelyn julkisuudesta tuomioistuimessa.

Lopuksi totean, että esityksen antamiselle ehdotetun mukaisena on laaja tuki käytännön toimijoiden keskuudessa.

Haluan myös kiittää eduskuntaa ja erityisesti lakivaliokuntaa varautumisesta esityksen käsittelyyn näin nopealla aikataululla. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja kiitetään myös ministeriä nopealla aikataululla tulleesta esittelystä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.